

EURÓPA ZÖLD FŐVÁROSA

Az Európai Bizottság
kezdeményezése

Zöld városok – élhető települések

AZ ÖN VÁROSA LESZ EURÓPA ZÖLD FŐVÁROSA 2016-BAN?

ELŐSZÓ

Ebben az évben az Európa Zöld Fővárosa Díj a városi életre és a városlakókra helyezi a hangsúlyt. Egy várost nem az utcái, parkjai és épületei határozzák meg, hanem a polgárai. Az adott városban élő, dolgozó és oda látogató emberek tettei, szándékai és kreativitása teszik a városokat élettel teli helyekké.

A polgárok hozzájárulhatnak a levegőminőség javításához, az utcák és parkok tisztán tartásához, a hulladék mennyiségének csökkentéséhez, valamint értékes vízerőforrásaink megővéséhez. Az ő támogatásuk nélkül a városi környezetvédelmi kezdeményezések nem valósíthatók meg hatékonyan és sikeresen. Egyedül a polgárokon múlik, hogy valódi változások történjenek. Ugyanakkor rajtunk, a helyi, nemzeti és európai közigazgatáson múlik, hogy ezt lehetővé tegyük azáltal, hogy megteremtjük a megfelelő feltételeket.

Az Európa Zöld Fővárosa Díj egy platformot kínál a városok számára a jó gyakorlatok, ötletek és tevékenységek megosztására. A Díj a fenntartható városfejlődést ösztönzi annak érdekében, hogy a ma és a holnap városlakói jó életminőséget élvezhessenek, beleértve az egészséges

környezetet is. Minden város, amely eddig a díj birtokosa volt – Stockholm, Hamburg, Vitoria-Gasteiz, valamint a 2013. évi nyertes, Nantes – ihlető példát mutatott arra vonatkozóan, hogy miként lehetnek a polgárok a környezetvédelmi változások mozgatórugói.

Ragyogó példa a polgárok együttműködésére a fenntartható városi élet érdekében a Nantes-i Klímapolgárok Műhelymunka (Climate Citizens Workshop), amely több mint 600 ezer lakost tájékoztatott arról, hogyan válthatják tudásukat valós és kézzelfogható tettekre. Vitoria-Gasteiz városa úgy döntött, hogy bevonja polgárait a környezetvédelmi vonatkozású döntéshozatalba a korai, tervezési fázistól a megvalósítás végéig. A befektetések gyümölcset a városok hosszú időn át élvezhetik még azt követően is, hogy az Európa Zöld Fővárosa cím büszke birtokosai voltak.

Felhívást szeretnék intézni minden, a Díj elnyerésére jogosult városhoz, hogy pályázzanak 2016. év Európa Zöld Fővárosa címért, és ragadják meg ezt a lehetőséget környezetvédelmi eredményeik áttekintésére és bemutatására. A nyertes városok mindegyike kedvezőbb célponttá vált a vállalkozások és beruházások részére, és megnőtt a vonzerejük látogatók és a városban dolgozni, élni akarók számára.

Végző soron a városok célja, hogy polgáraiknak a polgárokkal közösen fenntartható jövőt tervezzenek. Aligha van hatékonyabb mód arra, hogy növeljük a polgárok környezettudatosságát és ösztönözzük őket a környezetvédelmi változásokban való részvételre, mint 2016. évi- Európa Zöld Fővárosa cím elnyerése!

Janez Potočnik

Az Európai Bizottság környezetvédelmi biztosa

TEGYÉK VÁROSUKAT ÉLHETŐBB HELLYÉ!

Megindult a verseny az Európa Zöld Fővárosa 2016 címért. Tiszta levegő, jól szervezett hulladékgazdálkodás, magas újrahasonítási ráta, a víz megőrzésére irányuló intézkedések, parkok, szennyezésmentes környezet, kiváló városi életminőség, fenntartható ötletek – ezek mind fontos tényezők, amelyek Európa Zöld Fővárosát élhető várossá teszik. Minden évben egy környezetvédelmi szakértőkből álló testület és egy zsűri választja meg Európa Zöld Fővárosát. 2010-ben Stockholm volt az első európai város, amely a címet viselte.

Az elismerésben olyan európai város részesülhet, amely igazolhatóan eddig is következetesen teljesítette a legszigorúbb környezetvédelmi normákat, és folyamatos kötelezettséget vállal a környezet állapotának további javítására és a fenntartható fejlődésre vonatkozó bátor célkitűzések megvalósításáért. Emellett az is fontos, hogy Európa Zöld Fővárosa példaképként is cselekvésre buzdítson, valamint továbbadja más európai városoknak a bevált módszereket.

Versengés a környezetvédelmi elismerésért

Az Európa Zöld Fővárosa Díj ötlete eredetileg Jüri Ratasnak, Tallinn volt polgármesterének javaslata nyomán született egy 2006 májusában tartott tallinni találkozón. Európa nagyvárosai 2016-ban immáron hetedik alkalommal mérkőzhetnek meg a környezetvédelem elismerését célul tűző versenyében.

Foto de Hierro

Pneumatikus hulladékgyűjtő rendszer Vitoria-Gasteiz óvárosában

Célkitűzések – A városok mint követendő példák

A városi területek napjaink számos környezetvédelmi kihívásának forrásai, ami nem meglepő, hiszen négyből három európai polgár városokban él. A helyi önkormányzatok és hatóságok megfelelő elkötelezettség és innovatív megközelítés révén számos problémával meg tudnak birkózni.

Következésképpen a kezdeményezés célja, hogy elismerje és jutalmazza a városok környezeti, gazdasági és életminőségbeli fejlesztésére irányuló helyi erőfeszítéseket. A díjat minden évben az a város – nem feltétlenül főváros – nyeri el, amely a legtöbbet tett a környezetbarát városi élet érdekében, és ilyenképpen példát tud mutatni más városoknak is. Bár a városok között jelentős különbségek vannak, az Európa Zöld Fővárosa által alkalmazott konkrét megoldások előremutatóak lehetnek mindenhol.

VÁRJUK AZ EURÓPA ZÖLD FŐVÁROSA 2016 CÍMRE PÁLYÁZÓ VÁROSOK JELENTKEZÉSÉT

Egészséges városi élet

Az Európa Zöld Fővárosa díjat az a város nyeri el, amely összességében javítani tudta városi lakókörnyezetét olyan konkrét tevékenységek révén, mint például az alábbiak:

- Együttműködés és partnerség a hatóságok, a lakosság, a vállalkozások és más érdekelt felek között, amelynek célja a városi életkörülmények fejlesztése és javítása.
- Fenntartható mobilitási megoldások megvalósítása.
- Parkok és szabadidő eltöltésére szolgáló közterületek kialakítása és bővítése.
- A hulladékgazdálkodás modern módszerei
- A zajszenyezés terén kidolgozott innovatív megoldások.
- A városvezetés integrált szemlélete, amely pozitív hosszú távú hatásokat biztosít.

Nyertes városok

2010: Stockholm

2011: Hamburg

2012: Vitoria-Gasteiz

2013: Nantes

2014: Koppenhága

Kik pályázhatnak?

- Az Európa Zöld Fővárosa címre pályázhat minden uniós tagállam, csatlakozó és tagjelölt ország (Horvátország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Izland, Montenegró, Szerbia és Törökország), valamint az Európai Gazdasági Térség országai.
- Pályázhat minden, legalább 200 ezer fős város a fenti országokból (amennyiben egy országban nincs legalább egy 200 ezer fős város, akkor az ország legnagyobb városa jogosult pályázni).
- A fentiek kapcsán városnak tekinthető minden városnak minősített település – leszámítva az agglomerációt, elővárosokat, városhalmazokat – azaz városi önkormányzati képviselőtestület vagy más demokratikusan megválasztott testület által kormányzott közigazgatási egység.
- Korábbi győztesek az Európa Zöld Fővárosa cím viselésétől számított tíz éven keresztül nem pályázhatnak újra.

A pályázat menete

- A pályázatok az alábbi honlapon nyújthatók be: www.europeangreencapital.eu.
- További információk a pályázati feltételekről: www.europeangreencapital.eu.

A GYŐZTES NEM CSUPÁN EGY CÍMET NYER EL

Startpunkt AB

Kerékpárosok a Norr Mälarstrand-on, Stockholm központjában, a Városházánál

Európa Zöld Fővárosának lenni számos előnnyel jár, amelyeket a város még a cím viselését követően is sokáig élvezhet:

- A turizmus fellendülése
- Pozitív nemzetközi médiafigyelem, melynek értéke eurómilliókban mérhető
- A nemzetközi ismertség emelkedése, hálózatépítés, új szövetségek
- Munkahelyteremtés – egy Zöld Főváros vonzóbb a külföldi befektetőnek
- Nagyobb hangsúly helyezése a környezeti projektekre támogatások és pályázati források révén
- A polgárok büszkesége
- Lendület, amely tovább javítja a környezeti fenntarthatóságot

Vitoria-Gasteiz 2012

A város több megállapodást is kötött más intézményekkel és külső forrásokkal, köztük egy több milliárd eurós szponzori támogatásról, melynek keretében további 250 ezer fát ültetnek a „Zöld Övben”, valamint árvízvédelmi beruházásokat végeznek 2020-ig.

A nemzetközi szövetségek új üzleti fejlesztési biztosítottak Kínával, Dániával, Brazíliával, az USA-val és Latin-Amerikával. A város nagyobb fokú ismertsége a külföldi

turisták számának 12%-os növekedését eredményezte. A város minden polgára nagyobb helyi öntudatra ébredt és büszke lett városára.

Hamburg 2011

Hamburg egyedülálló médiafigyelmet kapott mind az országon belül, mind nemzetközileg, leginkább az ún. „Ötletvonatnak” köszönhetően: a mintegy 800 riport több mint 270 millió emberhez – köztük potenciális turistákhoz és befektetőkhez – jutott el hat hónap alatt.

A város nemzetközi elismertségre tett szert, mint innovatív technológiákat alkalmazó zöld metropolisz, aminek jelentős hatása lesz hosszú távon. 2008 és 2012 között már eddig is 57%-os növekedés volt tapasztalható a megújuló energia ágazat munkahelyei számában. Nagy jelentőségű energetikai, éghajlatvédelmi és közlekedési szakpolitikai döntései révén Hamburg utat mutathat a további környezetvédelmi fejlesztések területén.

Stockholm 2010

Stockholm a világ minden tájáról fogadta a média képviselőit, valamint 120, szakmai tanulmányutakon a városba látogató delegációt, illetve az Európa Zöld Fővárosa Konferenciára érkező csaknem 360 küldöttet. A város a díjjal kapcsolatosan mintegy 80 további nemzetközi eseményen vett részt. Stockholm továbbra is tárt kapukkal fogad mindenkit, aki az eredményeiről szeretne többet megtudni.

A díj markáns elismerést szerzett a városnak környezeti teljesítményük kapcsán, és a stockholmiak minden eddiginél elkötelezettebbek a fenntartható városi fejlődés mellett, és hogy örökre zöld főváros maradjanak.

NANTES: EURÓPA ZÖLD FŐVÁROSA 2013-BAN

Lakókörnyezet, kreatív emberek, közös jövőkép

Az Atlanti-óceán partjához közel, a Loire-folyó partján elterülő Nantes, amelynek agglomerációjával együtt mintegy 600 ezer lakosa van, Franciaország hatodik legnagyobb városa. A folyótorkolat közelségének köszönhetően a táj kék és zöld színben pompázik. A természetes, a mezőgazdasági, a szőlőtermesztésre használt és a városi területekre egyaránt hatással vannak a különböző jelentőségű hajózási útvonalak, mint amilyen a Loire.

Nantes-ban az életminőségre vonatkozó jövőkép három dimenzióból áll össze: a lakókörnyezet, a kreativitás és a társadalmi kohézió.

2013-ban Nantes saját eredeti rendezvényeit és ünnepeit fogja felhasználni arra, hogy megnyerje a lakosokat a környezet megóvása ügyének, valamint a helyi és az európai partnereket is bevonja ebbe.

Christian Kang

Les Machines de l'Île – A Nagy Elefánt

2013 legjelentősebb eseményei

- Az Emberi Jogok 5. Világforum 2013. május 22. és 25. között kerül megrendezésre Nantes-ban „Fenntartható fejlődés / emberi jogok: közös küzdelem?” címmel.
- A Zöld Infrastruktúra Világkongresszus első alkalommal kerül megtartásra a városban szeptember 9-13. között, melyre a zöld infrastruktúrák fejlesztésében érdekelt franciaországi és nemzetközi feleket várják.

- A 10. „Ecocity” Konferenciát most először tartják meg az EU-ban, Nantes városában, 2013. szeptember 25-27-én. Erre a fontos rendezvényre motivált, tapasztalt és hatékony döntéshozók látogatnak el a világ minden pontjáról, hogy megvitassák, milyen fontos lépéseket tehetnek a városok és polgárai az emberi környezetnek az élő rendszerekkel való összhangban történő újjáépítése érdekében.
- Nantes lesz a házigazdája az „Ecocity Builders” mozgalom kereteiben az egyezményt aláíró mexikói városok harmadik világtalálkozójának 2013. szeptember 28-án.
- Nantes zöld kreativitása jelképeként az Aéroflorale II növény expedíció (a François Delarozière által létrehozott „expedition végétele”) idén innen indul európai városokat érintő turnéjára.

Zöld tények és számok

- Mindenki 300 méternél közelebb lakik valamilyen zöldterülethez
- 100 ezer fa a városban
- a napi utak 15 %-át közösségi közlekedés igénybevételével teszik meg
- Ambiciózus éghajlatváltozási cselekvési terv az egy főre eső szén-dioxid-kibocsátás 30 %-os csökkentésére 2020-ig három területen: lakossági, közlekedési és tercier ágazat (2003-hoz képest).
- a földterületek 60 %-a mezőgazdasági, természetes vagy hivatalos zöldterület
- Négy Natura 2000 terület, valamint 33, a növény- vagy állatvilág szempontjából jelentős vagy ökológiai fontosságú természetvédelmi terület

A KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁS

Az Európa Zöld Fővárosa 2016 díjat elnyerő város kiválasztása tizenkét mutató alapján történik:

- Éghajlatváltozás: a hatások enyhítése és alkalmazkodás
- Helyi közlekedés
- Városi zöldterületek fenntartható földhasználattal
- Természet és biológiai sokszínűség
- A környezeti levegő minősége
- A környezet minősége zajszennyezési szempontból
- Hulladék keletkezése és kezelése
- Vízgazdálkodás
- Szennyvízkezelés
- Ökoinnováció és fenntartható foglalkoztatás
- Energiahatékonyság
- Integrált környezetgazdálkodás.

Kandideerivatelt linnadelt nõutav teave

A 2016. évi díjra vonatkozó pályázati úrlapján négy rovatot kell kitölteni minden mutatóra vonatkozóan:

- A jelenlegi helyzet bemutatása.
- Az elmúlt öt-tíz év során megvalósított intézkedések.
- A rövid és hosszú távú célkitűzések, valamint az ezek eléréséhez alkalmazni kívánt megközelítés leírása.
- Annak felsorolása, hogy a fenti információk miként dokumentálhatók, lehetőség szerint internetes hivatkozásokkal is kiegészítve.

A jelentkezésre vonatkozó részletes utasítások és iránymutatás található a www.europeangreencapital.eu honlapon.

Kétfordulós értékelési folyamat

Az egyes városok által benyújtott információkat egy nemzetközileg elismert szakértők alkotta bizottság értékeli. Ennek része az egyes pályázatok kvalitatív értékelése és a szakértői felülvizsgálat a 12 mutató területei alapján. Ezt követően alakul ki a 2016-ös címért folyó verseny döntőjébe jutott városok listája.

A döntős városokat meghívják, hogy mutassák be a zsűrinek jövőképüket, stratégiáikat és bizonyítsák képességüket arra nézve, hogy példaképként tudnak szolgálni.

Ezt követően a zsűri tovább tanácskozik, és a 2014 júniusában megtartott ünnepélyes díjátadás alkalmával jelentik be, hogy melyik város lesz 2016-ban Európa Zöld Fővárosa.

Az Európa Zöld Fővárosa 2016 címre a pályázatokat 2013. június 17. és 2013. október 17. között lehet benyújtani.

Kikötő és tömegközlekedési eszközök Hamburg belvárosában

FŐBB DÁTUMOK 2013/2014-BEN

2013. június 17. (hétfő)

Az Európa Zöld Fővárosa 2016 pályázati felhívás közzétételének napja.

2013. július 12. (péntek)

Európa Zöld Fővárosa 2016 pályázati munkaérkezlet az Európai Bizottság brüsszeli székházában.

2013. október 17. (csütörtök)

Határidő a kiírás feltételeinek megfelelő városok pályázatainak benyújtására a www.europeangreencapital.eu honlapon.

2013. november – 2014. március

A szakértői bizottság értékeli a pályázatokat, illetve további információkat kér be, amennyiben szükséges.

2014. április

A döntőbe jutott városok listájának összeállítása.

2014. május

A döntőbe jutott városok bemutatói a zsűri előtt.

2014. június

A 2016. évi győztes kihirdetése az Európa Zöld Fővárosa díjátadó ünnepségen.

www.europeangreencapital.eu

Európa Zöld Fővárosának titkársága

Európa Zöld Fővárosának titkársága – amelyet jelenleg az RPS Group, egy írországi környezetvédelmi és kommunikációs tanácsadó cég működtet – a pályázati folyamat során segíti a szakértői bizottság, valamint a zsűri munkáját. A titkárság emellett az Európa Zöld Fővárosa honlapján, Facebook és Twitter oldalakon, valamint egyéb kommunikációs csatornákon keresztül – például brosúrák, sajtóközlemények útján – közreműködik a díj programjához kapcsolódó PR-tevékenységben is.